

Katowice, 29-04-2025 r.

NS-EP.1611.1.3.2025

(znak sprawy)

Wystąpienie pokontrolne

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu,
ul. Stanisława Moniuszki 25, 41-902 Bytom.

2. Kierownik jednostki kontrolowanej:

mgr Jolanta Wąsowska,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu (od 10 kwietnia 2008 r.)

(Imię, nazwisko, stanowisko, data, od której kierownik pełni funkcję, w przypadku zmiany na stanowisko należy podać dane dotyczące poprzednika)

3. Kontroler/skład zespołu kontrolującego:

Nadia Mucha, starszy asystent w Oddziale Epidemiologii WSSE w Katowicach

Sebastian Dirks, młodszy asystent w Oddziale Epidemiologii WSSE w Katowicach

(Imię i nazwisko, stanowisko służbowe)

4. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Od 04.04.2025 r. do 11.04.2025 r. (w siedzibie jednostki kontrolowanej: 04.04.2025 r.).

5. Zakres kontroli, w tym:

1) przedmiot kontroli:

Ocena działalności Sekcji Epidemiologii PSSE w Bytomiu w zakresie realizacji zadań statutowych dotyczących chorób zakaźnych.

2) okres objęty kontrolą:

Od 01.01.2023 r. do 03.04.2025 r.

6. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)
- Polecenie służbowe nr 7 Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie Regulaminu nadzoru nad działalnością Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych województwa Śląskiego.

7. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrolę w trybie zwykłym obejmującą oceny działalności Sekcji Epidemiologii PSSE w Bytomiu w zakresie realizacji zadań statutowych dotyczących chorób zakaźnych przeprowadzono zgodnie z rocznym Planem kontroli jednostek organizacyjnych PIS Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach na 2025 r. Kontrola obejmowała okres od 01.01.2023 r. do 03.04.2025 r. Podczas kontroli dokonano sprawdzenia poprawności realizacji zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. 2024 poz. 924 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru chorób zakaźnych oraz okresu przechowywania danych zawartych w tym rejestrze (Dz.U. 2020 poz. 1117), zgodnie z którymi prowadzone w postaci elektronicznej rejestry weryfikuje się pod względem ich kompletności, spójności i poprawności.

Zgodnie z programem kontroli PPIS w Bytomiu ocenianymi zagadnieniami były:

- nadzór nad nosicielami pałeczek *Salmonella* i *Shigella*,
- nadzór nad ogniskami chorób przenoszonych drogą pokarmową,
- sprawozdawczość oraz prowadzenie rejestrów w zakresie wirusowych zapaleń wątroby.

Nadzór nad nosicielami pałeczek *Salmonella* i *Shigella*.

Próby materiału do badań w kierunku nosicielstwa pałeczek *Salmonella* i *Shigella* są przyjmowane i poddawane diagnostyce w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu.

W Stacji prowadzony jest rejestr elektroniczny „Nosiciele Salmonelli i Shigella”, który uwzględnia takie dane jak: imię i nazwisko nosiciela, data urodzenia, miejsce zamieszkania, zakład pracy bądź szkoła, czy osoba zakwalifikowana jest jako branżowiec, czy istniała konieczność odsunięcia od wykonywania obowiązków związanych ze stanowiskiem pracy, data pierwszego wyniku, który wpłynął do PSSE w Bytomiu, grupa/ serotyp, wyniki badań wykonanych w ramach nadzoru epidemiologicznego, dodatkowe informacje np. dotyczące kontaktu oraz informacje istotnie pod względem dochodzenia epidemiologicznego. W rejestrze za okres objęty kontrolą w 2023 roku odnotowano 24 nosicieli patogennych pałeczek *Salmonella* (22 nosicieli *Salmonella* Enteritidis, 2 nosicieli gdzie nie określono serotypu). Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w rejestrze widniało 12 nosicieli *Salmonella* Enteritidis oraz jeden nosiciel patogenu o nieokreślonym serotypie. W 2024 roku w rejestrze zarejestrowano 10 nowych nosicieli patogennych pałeczek *Salmonella* (7 nosicieli *Salmonella* Enteritidis, 2 nosicieli *Salmonella* Infantis oraz jednego nosiciela *Salmonella* Oranienburg). Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w rejestrze widniało 5 nosicieli *Salmonella* Enteritidis, 2 nosicieli *Salmonella* Infantis oraz jeden nosiciel o nieokreślonym serotypie patogenu. W powyższym rejestrze za okres 01.01.2025 - 03.04.2025 zarejestrowano 4 nowych nosicieli pałeczek *Salmonella* (2 nosicieli *Salmonella* Enteritidis, 1 nosiciel *Salmonella* Agona oraz jeden nosiciel o nieokreślonym serotypie patogenu). Wedle stanu na dzień 03.04.2025 r. w rejestrze pozostało 10 nosicieli pałeczek *Salmonella*. W 2025 roku z rejestru zostało usuniętych dwóch nosicieli pałeczki *Salmonella* Enteritidis.

W Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Bytomiu, w okresie objętym kontrolą nie odnotowano nosicieli pałeczek *Shigella*.

W Sekcji Epidemiologii PSSE w Bytomiu w okresie objętym kontrolą nie wydano decyzji administracyjnych w ww. zakresie.

Nadzór nad ogniskami chorób przenoszonych drogą pokarmową

W okresie 01.01.2023 – 31.12.2023 do PSSE w Bytomiu wpłynęły informacje dotyczące 27 ognisk epidemicznych chorób przenoszonych drogą pokarmową. Wszystkie ogniska zostały wygaszone. Wg badanej próby sprawdzone dochodzenia w ogniskach były poprawnie dokumentowane w systemie ROE.

W okresie 01.01.2024 – 31.12.2024 do PSSE w Bytomiu wpłynęły informacje dotyczące 18 ognisk epidemicznych chorób przenoszonych drogą pokarmową ogniska zostały wygaszone. Wg badanej próby sprawdzone dochodzenia w ogniskach były poprawnie dokumentowane w systemie ROE.

W okresie 01.01.2025 – 03.04.2025 roku zarejestrowano 7 ognisk epidemicznych chorób przenoszonych drogą pokarmową - w 6 przypadkach czynnikiem etiologicznym było *Clostridioides difficile*.

Dodatkowo, odnotowano ognisko epidemiczne WZW A. Podczas przeprowadzonego przez pracowników PSSE w Bytomiu dochodzenia epidemiologicznego, ustalono iż jest to ognisko domowe. Osoby objęte dochodzeniem zostały przebadane. Uzyskano wynik pozytywny w kierunku zakażenia wirusem HAV. Przypadki zachorowań zostały prawidłowo wykazane w meldunku MZ-56 2B/2025. Podczas kontroli dokonano analizy raportu wstępnego/ bieżącego ogniska oraz raportu końcowego ogniska w systemie ROE ([REDACTED]). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sprawozdawczość statystyczna w zakresie wirusowych zapaleń wątroby

Dokumentacja poddana analizie:

- MZ-56 dwutygodniowe sprawozdanie o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach, zatruciach zgłoszonych w okresie od 16.07.2023 r. do 31.07.2023 r.
- MZ-56 roczne sprawozdanie o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach, zatruciach zgłoszonych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.
- MZ-57 roczne sprawozdanie o zachorowaniach na wybrane choroby zakaźne według płci, wieku, miejsca zamieszkania oraz ich sezonowości.
- Dokument elektroniczny - wywiad epidemiologiczny: Wirusowe zapalenie wątroby typu A ([REDACTED]).
- MZ-56 roczne sprawozdanie o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach, zatruciach zgłoszonych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
- MZ-56 kwartalne sprawozdanie o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach, zatruciach zgłoszonych w okresie od 01.01.2025 r. do 31.03.2025 r.

- Dokument elektroniczny - wywiad epidemiologiczny: Inne wirusowe zapalenie wątroby

([REDACTED])

W rocznym sprawozdaniu MZ-56 za rok 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania na WZW typu B - ostre, 132 przypadki zachorowań na WZW typu B – przewlekłe i BNO, 66 przypadków zachorowań na WZW typu C – przewlekłe i BNO. Nie odnotowano przypadków zachorowań na WZW typu C – ostre – ogółem, WZW typu C – ostre wg definicji UE oraz WZW innych i nieokreślonych. Wszystkie wywiady epidemiologiczne dotyczące ww. przypadków zostały wprowadzone do systemu EpiBaza.

W sprawozdaniach MZ-56 w meldunku rocznym wykazano 1 hospitalizowany przypadek WZW typu A zakwalifikowany jako przypadek potwierdzony. Formularz ZLK-1 wpłynął do stacji w dniu 13.07.2023 r., natomiast 20.07.2023 r. pracownik PPIS w Bytomiu przeprowadził wywiad epidemiologiczny z chorym, w którym ujęto wszystkie niezbędne informacje o znaczeniu epidemiologicznym (wywiad wprowadzono do systemu EpiBaza). Po prawidłowej kwalifikacji przypadku w oparciu o „Definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego” opracowane przez NIZP PZH - PIB oraz zakończeniu dochodzenia epidemiologicznego został on wykazany w sprawozdaniu MZ-56 7B/2023. Przypadek został również ujęty w MZ-57 - rocznym sprawozdaniu o zachorowaniach na wybrane choroby zakaźne według płci, wieku, miejsca zamieszkania oraz ich sezonowości. Nieprawidłowości w zakresie ww. sprawozdawczości nie stwierdzono.

W rocznym sprawozdaniu MZ-56 za rok 2024 odnotowano 182 przypadki zachorowań na WZW typu B – przewlekłe i BNO, 1 przypadek zachorowania na WZW typu C – ostre – ogółem, 1 przypadek zachorowania na WZW typu C – ostre wg definicji UE, 54 przypadki zachorowań na WZW typu C – przewlekłe i BNO. Nie odnotowano przypadków zachorowań na WZW typu A oraz WZW typu B – ostre. Wszystkie wywiady epidemiologiczne dotyczące ww. przypadków zostały wprowadzone do systemu EpiBaza.

Ponadto, w wyżej wymienionym meldunku wykazano 1 hospitalizowany przypadek zachorowania na WZW inne i nieokreślone. Formularz ZLK-1 z rozpoznaniem ostrego wirusowego zapalenia wątroby typu E (HEV) wpłynął do stacji w dniu 13.12.2024 r., i tego samego dnia pracownik PPIS w Bytomiu przeprowadził wywiad epidemiologiczny z chorym, w którym ujęto wszystkie niezbędne informacje o znaczeniu epidemiologicznym (wywiad wprowadzono do systemu EpiBaza). Po kwalifikacji przypadku w oparciu o „Definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego” opracowane przez NIZP PZH - PIB oraz zakończeniu dochodzenia epidemiologicznego został on wykazany w sprawozdaniu MZ-56 12B/2024. Przypadek został również ujęty w MZ-57 - rocznym sprawozdaniu o zachorowaniach na wybrane choroby zakaźne według płci, wieku, miejsca zamieszkania oraz ich sezonowości. Nieprawidłowości w zakresie ww. sprawozdawczości nie stwierdzono.

W kwartalnym sprawozdaniu MZ-56 za rok 2025 odnotowano 2 przypadki WZW typu A, odnotowano 46 przypadków zachorowań na WZW typu B – przewlekłe i BNO oraz 8 przypadków zachorowań na WZW typu C – przewlekłe i BNO. Nie odnotowano przypadków zachorowań na

WZW typu B – ostre, WZW typu C – ostre – ogółem, WZW typu C – ostre wg definicji UE oraz innych i nieokreślonych. Wszystkie wywiady epidemiologiczne dotyczące ww. przypadków zostały wprowadzone do systemu EpiBaza.

Rejestry prowadzone w zakresie wirusowych zapaleń wątroby

Podczas kontroli dokonano przeglądu rejestrów prowadzonych w zakresie wirusowych zapaleń wątroby. Ustalono, iż Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu prowadzi elektronicznie:

- „Rejestr czynników chorobotwórczych 2016 – 2025”, w którym ujęte są dane z formularzy ZLB-1 *Zgłoszenie dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych*;
- „Rejestr HBV 2021 – 2025”, w którym ujęte są przypadki zakwalifikowane do wykazania w meldunkach MZ-56 *sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach*;
- „Rejestr HCV 2021 – 2025”, w którym ujęte są przypadki zakwalifikowane do wykazania w meldunkach MZ-56 *sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach*;
- „Podejrzenia”, w którym ujęte są informacje z formularzy ZLK-1 *zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażenia lub choroby zakaźnej* przypadki wykazane i niezakwalifikowane do wykazania w meldunkach statystycznych MZ-56 *sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach*.

Rejestry prowadzone są w rzetelny sposób, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru chorób zakaźnych oraz okresu przechowywania danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. 2020, poz. 1117).

Wnioski ogólne z przeprowadzonej kontroli:

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań statutowych dotyczących chorób zakaźnych. Działalność Sekcji Epidemiologii PSSE w Bytomiu w ww. zakresie oceniono pozytywnie.

Wobec powyższego zaleceń pokontrolnych nie wydaje się.

8.Stwierdzone nieprawidłowości, w tym: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne:

Nieprawidłowości nie stwierdzono. Nie dotyczy.

9. Zalecenia /wnioski, dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub poprawy funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Zaleceń nie wydano. Nie dotyczy.

10. Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Zaleceń nie wydano. Nie dotyczy.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W razie konieczności wystąpienie należy uzupełnić o ocenę, zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Zatwierdził

dr n.med. Dorota Wodzisławska - Czapla
Zastępca Śląskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
/dokument podpisany elektronicznie/

29-04-2025